

Liikkuva korkeakoulu

- *esimerkkejä paremmasta korkeakoululiikunnasta*

1.10.2021

SeAMK Sports -seminaari, Seinäjoki

Jussi Ansala, korkeakoululiikunnan
erityisasiantuntija / Opiskelijoiden Liikuntaliitto

Tulokulmia parempaan korkeakoululiikuntaan

- 1) Korkeakoululiikunnan **paremmat perustelut**
- 2) **Paremmiin tunnistettu** korkeakoululiikunta
- 3) Korkeakoululiikunnan kehittämisen **paremmat tukitoimet**
- 4) Korkeakoululiikunnan **parempi kattavuus**
- 5) Korkeakoululiikunnan **parempia toteutuksia**

1) Korkeakoululiikunnan paremmat perustelut

- **Suomalaisen korkeakoululiikunnan yhteiskunnallinen merkitys kasvanut valtavasti**
 - 1970-luvulla vain 7% nuorista aikuista opiskeli korkeakouluissa
 - Tällä hetkellä vastaava osuus on jo melkein 50%
- Eli yksilön kannalta korkeakoululiikunnan ja liikuntapalvelujen merkitys on ehkä suunnilleen sama kuin aiemminkin, mutta yhteiskunnan kannalta huomattavasti aiempaa isompi

1) Korkeakoululiikunnan paremmat perustelut

- Korkeakouluopiskelijoista terveytensä kannalta riittävästi liikkuu vain 33% (Otus&OLL 2018)
- Lisäksi korkeakouluopiskelijoille kertyy terveyden kannalta **haitallinen määrä päivittäistä istumisaikaa**, mediaani yli 10 tuntia (YTHS: Korkeakouluopiskelijoiden terveystutkimus 2016)
 - Puolet tästä ajasta kertyy korkeakouluympäristössä

2) Paremmin tunnistettu korkeakoululiikunta

- **Yliopistolain (2009)** kokonaisuudistuksen opiskelijoiden asemaa koskevissa perusteluissa todetaan näin:

Tavoitteena on, että yliopistot jatkossakin turvaavat opiskelijoiden tarkoituksenmukaiset liikuntapalvelut.

<https://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2009/20090007>

2) Paremmin tunnistettu korkeakoululiikunta

- Vastaavasti Valtioneuvoston asetuksessa ammattikorkeakouluista (2014) todetaan yksityiskohtaisissa perusteluissa näin:

6 §. Ammattikorkeakoulun toimilupa.

*[...] Toimilupahakemukseen sisällytettävän **opiskelijapalveluiden järjestämistä koskevan selvityksen tulee kattaa myös opiskelijoiden liikunta- ja hyvinvointipalvelut.** Tavoitteena on varmistaa, että ammattikorkeakoulut huolehtivat opiskelijoiden liikuntamahdollisuuksista hallitusohjelman edellyttämällä tavalla.*

(<https://www.finlex.fi/fi/esitykset/he/2013/20130009.pdf>)

2) Paremmin tunnistettu korkeakoululiikunta

- Eduskunnan Sivistysvaliokunta toteaa puolestaan ko. asetusta koskevassa mietinnössään (2014) näin:

Liikuntapalvelut. [...] Valiokunta korostaa, että liikuntapalvelut ovat tärkeä opiskelijoiden hyvinvointia lisäävä ja sen myötä opiskelua edistävä palvelu myös ammattikorkeakouluissa.

Valiokunta pitääkin erittäin tärkeänä, että tässä uudistuksessa toimilupahakemukseen sisällytettävä opiskelijapalveluiden järjestämistä koskeva selvitys kattaa myös opiskelijoiden liikunta- ja hyvinvointipalvelut. Valiokunta pitää tärkeänä, että selvitys sisältäisi kuvauksen liikuntapalvelujen järjestämisestä vähintään korkeakoululiikunnasta annettujen suositusten tasoisin. **Tämä edellytys velvoittaa jokaisen ammattikorkeakoulun järjestämään opiskelijoiden liikuntapalvelut käytännössä toimiviksi.**

3) Korkeakoululiikunnan kehittämisen paremmat tukitoimet

- Opetus- ja kulttuuriministeriön Liikunnan vastuualue on vuodesta 2011 lähtien jakanut **korkeakoululiikunnalle kehittämisavustuksia reilut 3Me**
- Vaikka summaa voidaan pitää pienenä, korvamerkittynä korkeakoululiikunnan edistämiseen sillä on ollut merkittävä vaikutus suomalaisen korkeakoululiikunnan edistymiseen.

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERVISNINGS- OCH KULTURMINISTERIET

Vastuualueet

Ajankohtaista

Hankkeet ja säädösvalmistelu

Avustukset

Valtionavustusten hakeminen,
käyttö ja valvonta

Asiointipalvelu ja ohjeet

Hakuaikoja

Avustusten siirtäminen ja
mallipohjat

**Liikunnallisen elämäntavan
valtakunnalliset
kehittämisavustukset**

3) Korkeakoululiikunnan kehittämisen paremmat tukitoimet

- OKM:n kehittämisavustuksilla on perustettu useita **uusia korkeakoululiikuntoja** (mm. CampusSport, Centria Sports, Sykettä - liikuntapalvelut, Zone - ammattikorkeakoulujen liikuntapalvelut, Moveo, CampusMoWe jne.)

4) Korkeakoululiikunnan parempi kattavuus

- 2011 julkaistiin korkeakoulujen rehtorineuvostojen ARENEn ja UNIFIn johdolla ensimmäiset [Korkeakoululiikunnan suositukset](#), jotka sisältävät kahdeksan korkeakoululiikunnan tärkeintä tekijää.

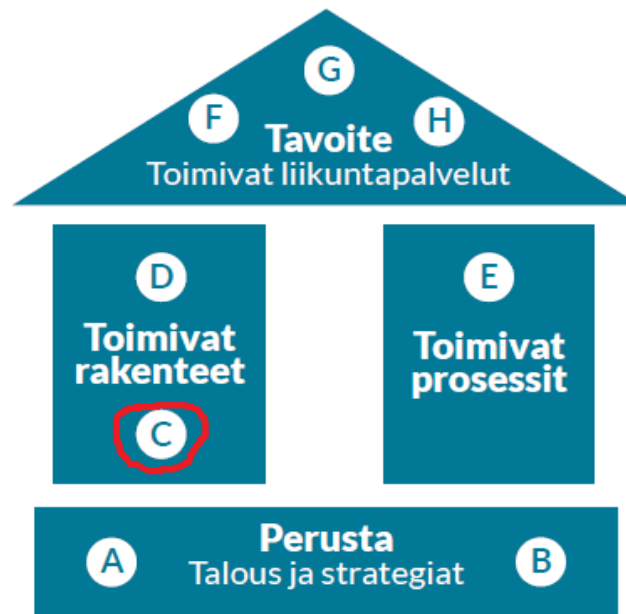
Kuva 1. Liikuntatalo -malli (2011)

4) Korkeakoululiikunnan parempi kattavuus

- **Henkilöstöresurssit:**

Korkeakoulussa on vähintään yksi korkeakoululiikunnasta ja sen suunnittelusta vastaava kokopäiväinen työntekijä / 5000 opiskelijaa.

A Liikunta strategia	E Palautejärjestelmä
B Rahoitus	F Liikuntatarjonta
<u>C Henkilöstöresurssit</u>	G Aktivointi
D Tilat	H Liikuntapalvelujen käyttö

Kuva 1. Liikuntatalo -malli (2011)

4) Korkeakoululiikunnan parempi kattavuus

- 2018 julkaistiin rehtorineuvostojen ARENEn ja UNIFIn johdolla **päivitetyt Korkeakoululiikunnan valtakunnalliset suositukset**
- Korkeakoulujen perinteisiä liikuntapalveluja koskevien suositusten lisäksi **kaksi uutta suositusta**:
 - **UUSI:** Päivittäisen istumisen vähentäminen
 - **UUSI:** Koko korkeakouluympäristön liikunnallistaminen

4) Korkeakoululiikunnan parempi kattavuus

*Korkeakoululiikunnan visio
(2025):*

Koko korkeakouluympäristö ja sen toimintakulttuuri tukevat korkeakouluyhteisön arjen fyysisen aktiivisuuden ylläpitoa ja edistämistä Suomen kaikissa korkeakouluissa.

KORKEAKOULULIIKUNNAN SUOSITUKSET 2018

Korkeakoululiikunnan
päivitetyt suositukset &
 muita korkeakoululiikunnan
 ajankohtaisia teemoja

5) Korkeakoululiikunnan parempia toteutuksia

OPISELIJOIDEN
LIIKUNTALIITTO

5) Korkeakoululiikunnan parempia toteutuksia

Kampusten ulkokuntosalit & lähiliikuntapaikat (SeAMK 2020)

5) Korkeakoululiikunnan parempia toteutuksia

Kampusten ulkokuntosalit & lähiliikuntapaikat (LUT / LAB 2018)

5) Korkeakoululiikunnan parempia toteutuksia

- Vielä vuonna 2017 Satakunnan ammattikorkeakoulussa (SAMK) ei ollut mitään liikuntapalveluja
- OKM:n hankeavustuksen ("SataSport - Satakunnan korkeakoululiikunta") tukemana rakennettiin [CampusMoWe - korkeakouluopiskelijoiden sekä henkilöstön oma liikunta- ja hyvinvointipalvelukokonaisuus](#)

5) Korkeakoululiikunnan parempia toteutuksia

Mikä on tärkeää?

CampusMoWe kertoo (28.9):

- **Taustatyö** (CampusMoWen brändi)
- **Näkyvyys** (jatkuvasti osana korkeakouluyhteisöä)
- **Asian esitys johdolle** (ehdotus ns. valmiista paketista)
- **Yhteistyö** (ei kuitenkaan aina täysin kivutonta 😊)

5) Korkeakoululiikunnan parempia toteutuksia

Vielä yksi esimerkki:

Hyvin vakiintunut korkeakoululiikunnan tuottajaorganisaatio **UniSport** (Helsingin yliopiston erillislaitos) on laittanut uuden vaihteen silmään perinteisen liikuntakeskustoiminnan oheen

Liikkumisohjelma

Visio: Voimme hyvin aktiivisessa ja liikkuvassa yliopistoyhteisössä

Strateginen tavoite:

Liikkumisohjelman tavoitteena on luoda yliopistoyhteisöön aktiivista elämäntapaa edistävä **toimintakulttuuri** ja **toimintaympäristö**, jossa fyysinen aktiivisuus lisääntyy ja istuminen vähenee.

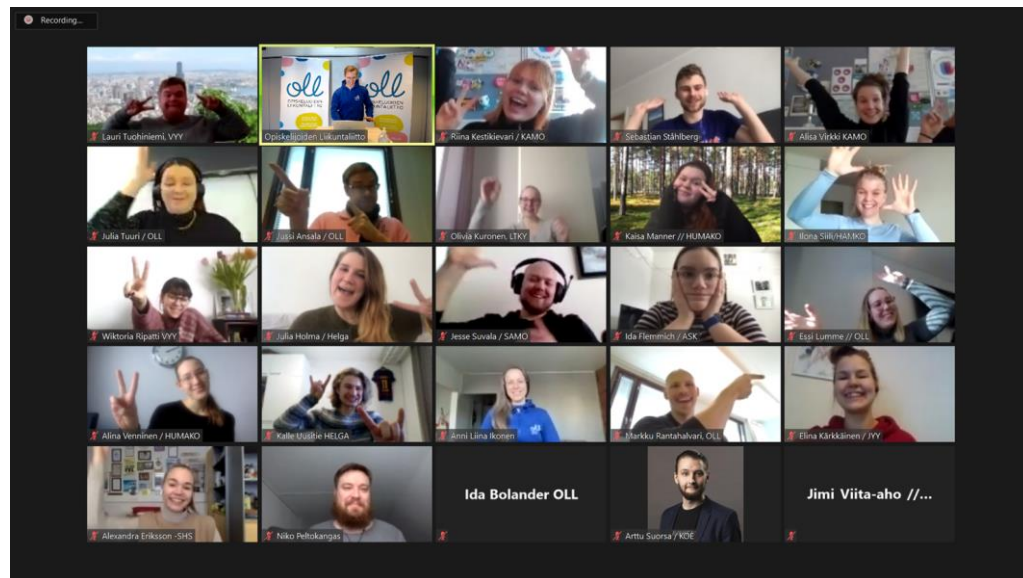
Liikkumisohjelma
*Esimerkki Liikkuva korkeakoulu -toiminnasta ja yhteistyöstä
yliopilaskuntien kanssa*

23.9.2021 Marika Syväoja
Terveysliikunnan asiantuntija

unisport

-
- Parempi työ- ja opiskelukyky
 - Lisää fyysistä aktiivisuutta

Ajankohtaista

→ www.liikkuvakorkeakoulu.fi

Tuki korkeakouluille

Miten mukaan toimintaan?

Liikkuva korkeakoulu -tietopankki

Liikkuva korkeakoulu -verkosto

Liikkuva korkeakoulu -koulutukset

Juili lähtee liikahtamalla

Mikä Liikkuva korkeakoulu?

Liikkuva koulu -ohjelmakokonaisuus laajenee toden teolla nyt myös korkeakouluihin! Opiskelijoiden Liikuntaliitto on vuoden 2020 alussa käynnistänyt kolmivuotisen Liikkuva korkeakoulu -toiminnan, johon kutsumme korkeakouluyhteisöjä mukaan kehittämään, kokeilemaan ja juurruttamaan yhdessä uusia ratkaisuja arjen liikunnallistamiseksi.

JUILI LÄHTEE LIIKAHTAMALLA

Klikkaa ja katso video >>

Syksyn Liikkuva korkeakoulu -webinaareja & tapaamisia

- 30.9. Korkeakoulussa opiskelevan urheilijan kaksoisura -webinaari
- 4.10. Liikkuva korkeakoulu -verkoston tapaaminen
- 12.10. Liikkuva opiskelu korkeakouluissa -webinaari

→ www.oll.fi/tapahtumat

Mielestämme näistä aineksista
syntyy parempaa
korkeakoululiikuntaa

- Liikkuva korkeakoulu

Jussi Ansala

korkeakoululiikunnan erityisasiantuntija

jussi.ansala@oll.fi

+358 44 780 0214

Anni Liina Ikonen

korkeakoululiikunnan asiantuntija

anniliina.ikonen@oll.fi

+358 44 780 0219

Jorma Alastalo

varapuheenjohtaja

jorma.alastalo@oll.fi

+358 44 780 0215

Kiitos!

@Liikuntaliitto

@Liikuntaliitto

Opiskelijoiden Liikuntaliitto - OLL

#liikkuvakorkeakoulu

www.oll.fi

[Liikkuva korkeakoulu -
tietopankki](#)